

Had

I eksilet og indespærringen i lejrene blev erindringerne om livet før Gaza og landsbyerne før flugten til fortællingen om det tabte paradys og forældrenes formaninger til børnene om aldrig at glemme, hvor de kom fra. Det indgik som et grundelement i børnenes opdragelse sammen med det indpodede had til Israel for at have berøvet dem og deres familier deres tidligere liv som frie mennesker. Ethvert barn, uanset alder, vi som FN-soldater i 1960-erne mødte i lejrene, var altid klar med remsen om, hvor det kom fra, hvilken by, landsby eller lokalitet i det tidligere Palæstina før Israels oprettelse, der havde været dets hjem, uanset om det pågældende barn aldrig havde sat sine ben der, men var født i en flygtningelejr.

Gazastribens otte flygtningelejre har gennem årtierne siden grundlæggelsen i 1948 været frugtbar grobund for opdyrkelsen af modstand og had til Israel som besættelsesmagt og årsag til den palæstinensiske Nakba, ”katastrofe”. Som barn at vokse op i de store familier i flygtningelejrenes slum og fattigdom og opleve forældrenes hjælpeløshed over for den manglende stabilitet og sammenhæng i livet, at have gennemlevet en barndom med mangel på ro og tryghed, med pludselig, voldelig død i hverdagen, alt dette har gennem opvæksten aflejret hadet til Israel som et grundvilkår i palæstinenserne liv til i dag.

Israelerne har altid set stort på palæstinenserne had. Alligevel opfordrede Moshe Dayan i sin rolle som israelsk generalstabschef i sin tale i 1956 ved begravelsen af en myrdet sikkerhedsofficer ved en kibbutz nær grænsen til Gazastriben de forsamlede til ikke at bebrejde morderne deres handling.

”Hvad kan vi sige til deres skrækkelige had til os? I otte år nu har de siddet i Gazas flygtningelejre og set, hvordan vi for øjnene af dem har gjort deres jord og landsbyer, hvor de og deres forfædre har levet, til vores hjem. Det er ikke blandt araberne i Gaza, men i vores egen midte, at vi må se udgydelsen af Ro’is (den dræbtes) blod”, sagde Dayan (Benny Morris, *Israels Border Wars*, side 379-380, citeret af Filiu, side 92).

Kynismen i Moshe Dayans ”forståelse” for

palæstinenserne havde til den israelske besættelsesmagt lå som et tyndt ligklæde over smadrede hjem og ødelagte liv i Nuseirat lejren i Gaza, efter at israelske specialtropper 8. juni 2024 – bistået af droner, kamphelikoptere, bombefly, kampvogne og amerikanske elitetropper og efterretningseksperter i baggrunden – i en blodig befrielsesaktion hentede fire israelske gidsler ud af Hamas' gemmesteder i lejrens overbefolkede boligområder og efterlod over 200 dræbte og flere end 500 sårede beboere i lejrens rygende ruiner.

Det er i forlængelse af disse grusomheder og årtiernes målrettede israelske ødelæggelser af liv og levned i Gazastriben, at hadet til Israel slår rod. Der er aldrig set noget lignende i moderne historie som det, Israel har gjort i Gazastriben, og på et tidspunkt i fremtiden vil de overlevende betale Israel tilbage, for hvad det har gjort.

”Nuseirat-massakren bliver ikke den sidste i Gaza”, skrev en af de overlevende (Haidar Eid, *Mondoweiss*, 9. juni 2024), efter den blodige israelske redningsaktion i en kommentar. ”Men som alle massakrer begået af kolonialister, vil den markere retningen i vores lange vandring til frihed, som ikke vil blive glemt”.